

Datum
2017-11-23

Diariennr
KST 2017/425

Ert datum
2017-10-06

Ert diariennr
Ju2017/07642/L5

Justitiedepartementet
Straffrättsenheten
103 33 Stockholm

Promemorian Kriminalvårdens datalag – Anpassning till EU:s dataskyddsförordning (Ds 2017:46)

Kammarrätten har uppmanats att yttra sig över rubricerad promemoria och i remissvaret även beakta de förslag som rör personuppgiftsbehandling i kriminalvården som utredningen om 2016 års dataskyddsdirektiv har lämnat i sitt slutbetänkande Brottsdatalag – kompletterande lagstiftning (SOU 2017:74). Kammarrätten lämnar med anledning av detta följande synpunkter.

Allmänna överväganden

Inledningsvis konstaterar kammarrätten att den nya dataskyddsreformen kommer att innebära ett utomordentligt komplext regelsystem, vilket gör att det är svårt att överblicka konsekvenserna av den nya regleringen samt vilka tillämpnings- och gränsdragningsvårigheter som kan komma att uppstå.

De utredningar som har tillsatts för att analysera och anpassa nationella författningar om behandling av personuppgifter inom olika områden till EU:s allmänna dataskyddsförordning och dataskyddsdirektiv har i viss mån samrått med varandra. Det finns dock skäl att efterlysa ytterligare samordning av de olika regelverken. Kammarrätten noterar t.ex. att utredningarna har kommit att utforma vissa återkommande bestämmelser på olika sätt. Det gäller bl.a. utformningen av hänvisningar till EU:s dataskyddsförordning och till artikel 9.1 i dataskyddsförordningen om sådana särskilda personuppgifter som anges i artikeln (känsliga personuppgifter). Vidare förs olika resonemang vad gäller primära och sekundära ändamål samt hur personuppgiftslagens bestämmelse om finalitetsprincipen ska ersättas och om behovet av att i varje författning ha bestämmelser om skadestånd samt en övergångsbestämmelse som reglerar vilka bestämmelser om skadestånd som ska tillämpas. Likaså skiljer sig systematiken

---

Postadress
Box 2302
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 5

Telefon
08-561 690 00

Telefax
08-14 98 89

E-post: kammarrattenistockholm@dom.se

Internet: www.kammarrattenistockholm.domstol.se

i författningarna åt i viss utsträckning, t.ex. genom att paragrafer som är varandras motsvarighet finns på olika ställen i författningarna.

Kriminalvården kommer att vid sin behandling av personuppgifter behöva förhålla sig till bl.a. EU:s dataskyddsförordning, brottsdatalagen, kriminalvårdens brottsdatalag och den nu föreslagna kriminalvårdens datalag samt tillhörande nationella förordningar och föreskrifter. Därutöver kommer, som kammarrätten förstått det, sådan hälso- och sjukvård som kriminalvården tillhandahåller att regleras av annan särskild registerförfattning. Vidare behandlas personuppgifter även i kriminalvårdens administrativa verksamhet. Den nu föreslagna lagen kommer att gälla utöver viss annan reglering och i stället för annan. Liksom för andra myndigheter är risken stor att det regelverk som ska gälla för kriminalvården totalt sett kommer att bli svåröverskådligt.

Kammarrätten anser att det är av största vikt att de olika författningar som kommer att reglera behandling av personuppgifter är enhetliga i systematik och uppbyggnad samt att de begrepp som används dels är desamma, dels har samma innebörd i de olika författningarna. Det är alltså önskvärt att regeringskansliet i det fortsatta arbetet finner en enhetlig utformning av de olika regelverken.

Begreppet kriminalvårdande verksamhet

I promemorian föreslås (s. 59 f.) att det verksamhetsbeskrivande ordet ”kriminalvårdande” ska införas för att avgränsa den verksamhet som ska omfattas av lagen gentemot dels administrativ verksamhet, dels den hälso- och sjukvård som kriminalvården bedriver. Kammarrätten ställer sig tveksam till om detta nya begrepp är så klargörande, vad gäller syftet att avgränsa och beskriva den operativa verksamhet som omfattas, som avsetts. Kammarrätten ifrågasätter mot den bakgrunden behovet av att införa begreppet.

Syftet med lagen

Kammarrätten ifrågasätter om det är möjligt, och anser att det i vart fall framstår som mindre lämpligt, att i lagen ha en inledande syftesparagraf som är annorlunda formulerad än artikel 1 i EU:s dataskyddsförordning.

Ändamål och tillåten rättslig grund

I promemorian konstateras (s. 87) att det finns två huvudkategorier av kriminalvårdens uppgifter som faller utanför brottsdatalagens tillämpningsområde; dels att verkställa frihetsberövanden på annan grund än för misstanke om brott eller straffverkställighet, dels att genomföra transporter som har annan orsak än brott eller misstanke om brott. I promemorian föreslås att det införs en bestämmelse om ändamål i vilken det ska anges att personuppgifter bara får behandlas om det behövs för att utföra en arbetsuppgift i syfte att 1. verkställa frihetsberövanden, eller 2. genomföra transporter.

Av flera utredningar och även i denna promemoria har det förts fram att det ibland har skett en sammanblandning av tillåtna *rättsliga grunder* för behandling av personuppgifter och *ändamålsbestämmelser*. Kammarrätten ställer sig därför tveksam till att rubriken till 6 § kriminalvårdens datalag benämns *Ändamål* samtidigt som det i 2 kap. 1 § kriminalvårdens brottsdatalag talas om *Tillåtna rättsliga grunder* för behandling av personuppgifter trots att båda bestämmelserna reglerar när och för vilka arbetsuppgifter som kriminalvården, inom respektive lags tillämpningsområde, får behandla personuppgifter. Vidare framstår det som mindre lämpligt att använda begreppet *behövs* i kriminalvårdens datalag och *nödvändigt* i kriminalvårdens brottsdatalag om det inte finns en reell skillnad.

Konsekvenser

Utredningen om 2016 års dataskyddsdirektiv, som bl.a. har föreslagit att de särskilda bestämmelser om överklagande och om omprövning samt den särskilda forumregel som finns ska upphävas, har konstaterat (s. 773) att förändringen beträffande överklagande av kriminalvårdens beslut ger så marginella effekter att de ryms inom befintliga ekonomiska ramar. I förevarande promemoria konstateras att det faktum att den generella reglering som dataskyddsutredningen har föreslagit (SOU 2017:39) kommer att gälla även inom kriminalvårdens datalags tillämpningsområde endast kommer att medföra försumbara kostnader för de allmänna förvaltningsdomstolar som ska pröva målen.

Kammarrätten förutsätter att de olika förslagens sammantagna påverkan på förvaltningsdomstolarnas resurser och kostnader kommer att beaktas och att utvecklingen kommer att följas upp.

Avslutande synpunkt

Kammarrätten vill avslutningsvis instämma i uppfattningen att det finns ett stort behov av en total översyn av de bestämmelser som reglerar behandlingen av personuppgifter inom kriminalvården och förutsätter att en sådan kommer till stånd snarast.

Detta yttrande har beslutats av kammarrättsråden Ingela Fridström och Anette Briheim Fällman (föredragande).

Ingela Fridström

Anette Briheim Fällman

Kopia till

Övriga kammarrätter

Hovrätterna

Förvaltningsrätterna under Kammarrätten i Stockholm

Justitiedepartementet, expeditionschefen och enheten DOM

Domstolsverket

Kammarrättens intranät

Tidningarnas telegrambyrå